

مرکز نشر دانشگاه صنعتی اصفهان

ضوابط تألیف / گردآوری و تدوین / ترجمه و ویرایش کتاب

تألیف / گردآوری و تدوین

تعریف:

تألیف نوشتاری است که در آن مؤلف یا مؤلفان، یافته‌ها، یا نظرهای خود و اشخاص صاحب‌نظر را به منظور ارتقاء دانش موجود، پردازش نموده‌اند و برای رفع نیازهای آموزشی یا پژوهشی دانشگاه با سبکی نو درباره موضوعی خاص، نگارش یافته است. گردآوری و تدوین نوشتاری است که مطالب آن توسط شخص (گردآورنده) یا اشخاصی در باره موضوعی خاص از منابع معتبر گردآوری شده و در تدوین و تنظیم مطالب آن روشی نو به‌کاررفته باشد و به منظور رفع نیازهای آموزشی یا پژوهشی دانشگاه گردآوری و تدوین یافته است.

شرایط تألیف / گردآوری و تدوین

- ❖ مشخص بودن هدف کتاب و گروه‌های هدف
- ❖ استفاده از منابع معتبر و به‌روز بودن منابع
- ❖ طرح و پردازش یافته‌ها و نظرهای خود و دیگران
- ❖ جامعیت و کفایت مباحث در موضوع مورد بحث
- ❖ نظم منطقی در توالی فصول کتاب
- ❖ مستند و مستدل بودن مطالب کتاب
- ❖ سازگاری با اصول نوشتاری و موازین علمی و ادبی زبان فارسی

ویژگی‌های مؤلف / گردآورنده

- ❖ سابقه تدریس یا تحقیق در رشته تخصصی کتاب به مدت دست کم ۵ سال
- ❖ دارا بودن مقالات چاپ‌شده مرتبط با موضوع کتاب (حداقل تألیفات در زمینه تحقیقاتی مرتبط)
- ❖ مرتبط بودن موضوع کتاب با رشته تخصصی مؤلف
- ❖ تسلط به زبان نگارش اثر فارسی

ضوابط ترجمه کتاب

تعریف:

ترجمه نوشتاری است که توسط مترجم یا مترجمان، مفهوم و محتوای کامل یک کتاب از زبانی به زبان دیگر برگردانده شده است و به منظور رفع نیازهای آموزشی یا پژوهشی دانشگاه باشد.

استانداردهای ترجمه

- ❖ حفظ ساختار کتاب شامل حفظ فصل‌بندی، بخش‌بندی، پاراگراف‌بندی، نوع و اندازه حروف کتاب اصلی (مگر در موارد خاص به تشخیص شورای نشر دانشگاه)
- ❖ حفظ امانت داری در ترجمه کتاب اصلی (حفظ مفهوم کتاب بدون هیچ‌گونه حشو و زوائد)
- ❖ دقت در ترجمه (حذف هیچ‌یک از کلمات اصلی، عبارات، جمله‌ها و پاراگراف‌ها مجاز نیست، ترجمه حواشی و ضمایم کتاب مانند پی‌نوشت‌ها، کتاب‌نامه و فهرست مطالب نیز الزامی است).
- ❖ استفاده از معادل‌های مناسب و رایج برای واژه‌های بیگانه مطابق با مصوبات فرهنگستان ادب و زبان فارسی جمهوری اسلامی ایران (فرهنگستان‌های علوم تخصصی) و نقل معادل خارجی آن‌ها در پانویشت.
- ❖ به‌کارگیری واژگان انتخاب شده برای کلمات به طور یکسان در تمام متن
- ❖ حفظ سودمندی اثر با توجه به هدف کتاب اصلی برای خواننده با اضافه کردن توضیحات و پاورقی و یادداشت (در پایان کتاب در صورت لزوم)
- ❖ ارائه فهرست اصطلاحات به صورت خارجی/فارسی یا فارسی/خارجی، هرگاه در برابر اصطلاحات خارجی بیش از یک معادل فارسی متداول است مترجم معادل منتخب خود را اول و بقیه را در ادامه (پرانتز) می‌نویسد.

شرایط ترجمه

- ❖ کتاب مورد ترجمه از زبان دیگر ترجمه نشده باشد و به زبان اصلی باشد، در صورت ویرایش جدید، از تاریخ آخرین ویرایش کتاب اصلی بیش از ۵ سال نگذشته باشد (مگر به تشخیص شورای نشر)
- ❖ کتاب اصلی، یک کتاب شناخته شده معتبر بین‌المللی باشد و مؤلف آن پژوهشگر برجسته در موضوع کتاب باشد (به تشخیص شورای نشر)
- ❖ گروه مخاطبان کتاب مشخص باشد و تا حد ممکن در رشته مربوطه بخش گسترده‌ای را پوشش دهد.

ویژگی‌های مترجم/مترجمان

- ❖ تسلط به زبان اصلی کتاب
- ❖ مرتبط بودن رشته تخصصی مترجم/مترجمان (تدریس موضوع کتاب حداقل یک‌بار توسط مترجم/مترجمان)
- ❖ آشنایی با واژگان تخصصی معادل و رایج در زبان فارسی
- ❖ تسلط به عبارت‌های نوشتاری زبان فارسی

ویرایش

انجام هرگونه حک یا اصلاح در یک متن ترجمه شده است که از نظر کیفیت به دو صورت انجام می‌شود:

۱- ویرایش علمی و ادبی:

شامل بررسی موضوعی و تخصصی محتوای اثر (ویرایش علمی)، مقابله متنی با اصل (ویرایش ادبی)، رفع اشکالات و ابهامات و تحقیق در صحت و سقم مطالب متنی، بررسی استخراج منابع و مأخذ متنی، اصلاح دستوری متنی، روان‌سازی، حفظ اصالت، نشانه‌گذاری، خلاصه نویسی مطالب و سایر موارد مربوطه هست.

۲- ویرایش فنی:

شامل اصلاح و یک دست کردن پانوشته‌ها، کتاب‌نامه، نمودارها، جداول، فهرست‌ها، تصاویر، بازبینی واژه‌نامه، پاراگراف بندی، دستور حروف چینی، تعیین عناوین اصلی و فرعی، تعیین صفحات، بخش‌ها و فصول، تعیین موارد مبهم و اشکالات صوری در متن و سایر موارد مربوطه هست.